

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА РАЗРАБОТЕНИЯ ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЧАВДАР 2014-2020

ОБЩИНА Чавдар

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА.....	3
ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
1. МЕТОДИЧЕСКА РАМКА НА ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА.....	5
1.1. Роля и функция на предварителната оценка	5
1.2. Цели на предварителната оценка	7
1.3. Методология на изготвяне на предварителна оценка	9
2. ОЦЕНКА НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	12
2.1. Анализ на натрупания опит.....	12
2.2. Структура на общинския план за развитие.....	12
2.3. Анализ на икономическото и социално развитие на община Чавдар	14
2.4. Преглед на анализа на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите (SWOT анализ).....	22
2.5. Оценка на вътрешната и външната съгласуваност на плана	27
2.5.1. Структурно съответствие.....	28
2.5.2. Външно съответствие.....	32
2.5.3. Вътрешно съответствие.....	40
2.6. Индикативна финансова таблица	41
2.7. Оценка на количествено измеримите цели и преглед на индикаторите	43
2.8. Оценка на системата за мониторинг и оценка на ОПР	44
2.9. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.....	45
2.10. Анализ на въздействието и обосновка на разпределението на финансовите ресурси.....	45
2.11. Анализ на въздействието върху равнопоставеността между половете	46
2.12. Анализ на въздействието на плана върху околната среда.....	46
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	50

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Възложител:	
Име:	ОБЩИНА ЧАВДАР
Адрес:	с. Чавдар, ул. Христо Ботев № 9
Изпълнител:	
Име:	„Консултантска група София“ ЕООД
Адрес:	гр. София, ул. Петър Богдан № 42
Тел / Факс:	02/987 32 52
Email:	info@sofiacg.com
Лице за контакт :	Валентин Митев
Договор с изх.№	№ 13-13-155 от 27.11.2013 г.
Предмет на договора	Разработване на Предварителна оценка (ПО) на Общинския план за развитие на община Чавдар за периода 2014-2020 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗООС	Закона за опазване на околната среда
ЗРР	Закон за регионално развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
ИФТ	Индикативна финансова таблица
МРР	Министерство на регионалното развитие
НПР	Национална програма за развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОП	Оперативни програми
ОПР	Общински план за развитие
ОСР	Областна стратегия за развитие
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионално развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РПР	Регионален план за развитие
ЮЗР	Югозападен район от ниво 2
SWOT	от англ. Strengths, Weaknesses/Limitations, Opportunities, and Threats - анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

ВЪВЕДЕНИЕ

Общинският план за развитие на Община Чавдар за периода 2014 – 2020 г. като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за постигане на стратегически цели, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие. Общинският план за развитие се разработва в контекста на важни европейски, национални и регионални концепции, стратегии и планове. В съответствие с логиката на стратегическото планиране и формулирането на визията, приоритетите и от там - на целите и мерките, планът търси обвързаност, съобразяване с по-общата рамка на европейските и националните планови документи.

В съответствие с чл. 32 на ЗРР, при разработването на Общински план за развитие задължително се извършва предварителна оценка, която включва:

- 1) оценка за социално-икономическото въздействие на ОПР
- 2) екологична оценка по реда на ЗООС.

Съгласно Методическите указания за разработване на ОПР 2014-2020, предварителната оценка се разработва от независим консултант успоредно с подготовката на проекта на Общинския план за развитие. Тя съдържа прогнозна оценка за въздействието на плана върху процесите на социално-икономическо развитие на общината и екологична оценка. Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

Целта на предварителната оценка е да допринесе за подобряване качеството на ОПР и да способства за бъдещото му ефективно и ефикасно изпълнение. Предварителната оценка на социално-икономическото въздействие следва да послужи за база за сравнение и ориентир за извършване на надеждна междинна и последваща оценка за резултатите от изпълнението на ОПР за периода 2014 – 2020 година.

1. МЕТОДИЧЕСКА РАМКА НА ПРЕДВАРИТЕЛНАТА ОЦЕНКА

1.1. Роля и функция на предварителната оценка

Нормативната основа дава правна база за провеждането на предварителна оценка, но не дава дефиниция на ПО по принцип, както и на ПО на ОПР.

В контекста на ЕС оценяването се разбира като преценка на публичната намеса в развитието, съобразно резултатите, въздействията и нуждите, които намесата цели да задоволи. Оценяването е систематична дейност, която се извършва на основата на обективни стандарти и критерии и може да се прилага към политика, план, стратегия, програма или проект. Оценката е периодично съждение за съответствието, ефикасността, ефективността, въздействието, устойчивостта на проект, програма, план, стратегия или политика съобразно предварително определените цели на съответния документ.

Основната цел на оценяването е подобряване на опита на администрацията в планирането и прилагането на публични програми и политики, поради което основните цели на оценяването са свързани с планиране, изпълнение и отчетност.

Оценката е от важно значение, за да се идентифицират тенденциите, да се проследява прогресът, да се извлекат поуки, да се корелират действията с променящите се условия, да се отговори на новите предизвикателства, да се осигури отчетност, да се развие капацитет чрез учене. Всички тези функции на оценяването са еднакво важни и нито една от тях не изключва друга.

Основните критерии, които се използват за постигане на обективна преценка, са критериите за приложимост, обосновааност, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост.

В зависимост от целта на оценяването - дали е за подобряване на планирането, за проверка на изпълнението или за постигане на по-голяма отчетност - и времевия момент на оценката се различават предварителна, междинна и последваща оценка. Всички те ползват повечето от обективните критерии, но за различните видове оценки различните критерии имат различна тежест:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Таблица № 1: Цикъл на оценяването, във връзка с целите и критериите.

Основни оценъчни въпроси	Предварителна оценка	Междинна оценка	Последваща оценка
Цел на оценяването	Планиране	Изпълнение	Отчетност
Обоснованост	+++	+	+
Приложимост	++	+++	+
Ефективност	+	+++	++
Ефикасност	+	+++	++
Въздействие	-	+	+++

Източник: По., *EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September 2013

Връзката между различните фази на осъществяване на публичните политики, в конкретния случай изпълнение на ОПР, с видовете оценки е пряка и позволява:

- ✓ да се направи предварителна оценка на въздействието на ОПР;
- ✓ да се измери постигнатият напредък в процеса на неговото прилагане;
- ✓ да се оцени крайният ефект в сравнение с очакваните резултати.

Тази връзка схематично е представена на **Графика №1**.

Графика № 1: Връзка между основните фази на ОПР с видовете оценки.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Източник: По Наръчник за прилагане, мониторинг и оценка на политики и законодателство в България, проект ФАР BG-0103.01 "Стратегическо планиране и координация".

Оценките следват логиката на реализация на ОПР. **Предварителната оценка** (ex-ante) подпомага идентифицирането на обществените потребности, формулирането на целите на ОПР, правилното им таргетиране, отчитане на рисковете и предизвикателствата. Тя изпълнява „**диагностични**“ функции, разкрива тяхната целесъобразност и приложимост, подпомагайки разработването им.

Междинната (mid-term) оценка проследяват напредъка на осъществяваните политики и качеството на тяхното изпълнение. Последващата (ex-post) оценка се фокусира върху постигнатите резултати и осъществените въздействия и извежда препоръки за следващия програмен период.

В този цикъл на оценяването, **предварителната оценка на ОПР** се извършва още при формулирането на публичните политики и разработването на плана, като предшества тяхното осъществяване. Тя подпомага определянето на целите, средствата, инструментите и ресурсите, в чиито рамки ОПР ще се реализира. Чрез нея в по-голяма степен се гарантират реалистичността, адекватността и кохерентността на ОПР. Нейното основно предназначение е и да оцени предварително възможните последици от осъществяването на плана, да вземе предвид потребностите и очакванията на заинтересованите страни, да оцени съществуващите рискове и потенциалните конфликти.

1.2. Цели на предварителната оценка

Предварителната оценка на Общинския план за развитие на Община Чавдар за периода 2014-2020 г. има за цел да подпомогне процеса по разработването му като се фокусира върху адекватността и реалистичността на определените цели и приоритети, измеримост на постигнатите резултати чрез коректно формулирани и реално измерими индикатори и необходимите ресурси и действия за реализацията му, с оглед постигане на балансирано и устойчиво социално-икономическо развитие на общината.

Оценката има за задача да установи дали планът е съобразен с целите и приоритетите на политиката за социално-икономическо сближаване на Европейския съюз и националните, регионалните и областните стратегически документи за регионално развитие, като Областната стратегия за развитие на област София 2014-2020 (ОСР), Регионалният план за развитие на

Югозападен район 2014-2020 (РПР на ЮЗР), Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 (НСРР) при спазване разпоредбите на Закона за регионалното развитие, Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР) и Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.).

Чрез обобщен анализ и препоръки се цели постигане на реалистична обосновааност на плана, който дефинира и определя политиката за балансирано и устойчиво социално-икономическо развитие на общината през разглеждания период.

В контекста на гореизложените задачи, обект на предварителна оценка са следните компоненти на Общинския план за развитие:

- Оценка на обхвата и фокуса на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното и инфраструктурното развитие на Община Чавдар;
- Оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално – икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината;
- Оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на Община Чавдар за периода 2014-2020 г., интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво;
- Преценка на обема и ефективността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г.;
- Анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване;
- Оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включване на партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение, както и дейностите за информационно осигуряване и публичност на плана.

Тъй като предварителната оценка покрива ефектите и процесите, тя се базира на следните основни принципи:

- **Съответствие** – анализ доколко формулираните приоритети, цели и мерки кореспондират с дефинираните проблеми и потребности в общината. Друг аспект на анализ е съответствието на общинския план с документите за планиране на регионалното развитие на регионално, национално и европейско равнище;
- **Приоритетност** – оценява се дали заложените цели са насочени към преодоляване на ключови ограничения в общината и дали са подбрани с предимство приоритетни за общината решения, имащи синергичен ефект;
- **Ефикасност** – анализирана е връзката между планираните ресурси и очакваните резултати по цели и направления;
- **Ефективност** – анализът дава информация доколко чрез реализацията на така формулираната стратегическа част ще се постигне трайно решение на ключовите проблеми в общината;
- **Устойчивост на резултатите** – направена е преценка до каква степен може да се очаква, че предвидените приоритетни направления и цели в развитието ще запазят своята релевантност към хоризонта на програмния документ, в съответствие с предвиденото финансово осигуряване.

1.3. Методология на изготвяне на предварителна оценка

При разработването на предварителната оценка ще бъдат използвани поетапен и системен подход, което ще позволи на експертния екип да проследи процеса на изготвяне на ОПР на община Чавдар стъпка по стъпка и в същото време документът да се разгледа като взаимосвързана система, като се търси постигането на общ положителен и синергичен ефект.

Системният подход до голяма степен отразява необходимостта оценъчната процедура да се отнася към оценъчния обект не фрагментирано и изолирано, а като система от взаимосвързани и взаимодействащи си компоненти. Това от своя страна означава, че оценъчната процедура не следва да има „еднопосочен“ характер по отношение на оценяваните компоненти на стратегическия документ, а напротив – да предполага наличието на множество обратни и прави връзки в процеса на оценка. С други думи, оценените веднъж компоненти следва да бъдат въвличани в процедурата и на последващите

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

етапи с цел максимално ограничаване на информационната неопределеност на изготвяните оценъчни коментари, изводи и препоръки.

Поетапният подход е водещ сред прилаганите подходи за различни видове оценки, като в случаите с процедури за междинни/текущи оценки обикновено е задължително неговото използване. Причината за това е най-вече свързана с естеството на етапа, в който се извършват този вид процедури, а именно поетапното прилагане на стратегическия документ, което изисква прилагането на аналогична процедура на оценка, синхронизирана с цикъла на прилагане на документа. Прилагането на този подход има и друго основно предимство – самото аналогично следване на процедурата по прилагане на стратегическия документ улеснява по-доброто разбиране на процесите и проблемите на неговото прилагане, което се отразява позитивно върху качеството на оценъчната процедура и резултатите от нея като цяло.

В рамките на оценката ще бъдат използвани следните аналитични техники с цел многопластово и задълбочено разглеждане на ОПР:

- Дескриптивен анализ и анализ на съдържанието (контент анализ);
- Бенчмаркинг;
- Сравнителен анализ и Gap анализ (анализ на несъответствията).

Ще бъде разгледан последователно всеки един от елементите на ОПР на община Чавдар, като освен това ще бъде оценена и тяхната взаимна свързаност и съответствие с други документи.

Оценката включва констатации, открити несъответствия и препоръки за подобряване на плановия документ.

В заключение, трябва да се посочи, че съществуват сериозни ограничители при изготвянето на предварителната оценка на ОПР на община Чавдар, които следва да се отчитат при ползването на документа. По - важните от тях са:

- Високата степен на процедурна несигурност по отношение реалистичността на документа във връзка с резултатите от неговото бъдещо прилагане. Високата степен на несигурност на този вид документи е най-вече следствие от един от недостатъците на подхода на стратегическото планиране, свързан с обстоятелството, че то не дава, а и не може да даде, точна и детайлна картина на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

бъдещето. Целта му е най-вече да дефинира по структуриран начин желаното състояние на територията към определен времеви хоризонт.

- Качеството на оценъчния процес е в пряка зависимост от качеството на процеса на планиране и програмиране на стратегическия документ. Колкото по-задълбочен и ясно параметризиран е цялостният процес на изготвяне на документа, толкова повече информация ще се трансферира към оценъчната процедура и тя ще даде по-голяма вариативност на процеса, респективно повече и по-качествени решения на проблемите и по-ефикасно преодоляване на слабостите на документа. И обратното, колкото по-фрагментиран и семпъл е процесът на планиране, толкова по-лимитиран е процесът на оценка от към качество и използваемост.
- Не на последно място, процесът по изготвяне на предварителна оценка, както и всеки оценъчен процес е натоварен с известна степен на субективност, която следва да се взема предвид при използването на резултатите от оценката. Степента на субективност е с комплексен характер и може да се разглежда като функция от компетенцията, опита на оценъчния екип, качеството на процедурата по изготвяне на стратегическия документ, неговото информационно осигуряване и много други.

2. ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

2.1. Анализ на натрупания опит

През последните години България натрупа значителен опит в подготовката на планови и програмни документи за регионално и местно развитие: Национална стратегия за регионално развитие 2005-2015 г., регионални планове за развитие 2007-2013 г., областни стратегии за развитие 2005-2015 г., общински планове за развитие 2007-2013 г., Регионална и секторни оперативни програми 2007-2013 г., програми за териториално сътрудничество, с които се възприемат принципите, целите и механизмите на политиката на сближаване в ЕС. По този начин бяха дадени гаранции пред ЕС, че в областта на кохезионната политика и по-специално на устойчивото интегрирано регионално и местно развитие у нас са създадени и действат няколко ключови елемента:

- система от интегрирани стратегии, планове и програми за устойчиво регионално и местно развитие на различните териториални нива;
- институционална рамка за планиране, програмиране и управление на ресурсите за регионално развитие;
- механизъм за координация, консултиране и партньорство;
- системен мониторинг, оценка и контрол за постигане на ефективно и ефикасно оползотворяване на ресурсите по определените цели и приоритети на регионалното развитие в България;
- значителна степен на изграденост на административния капацитет на национално, регионално и местно ниво за планиране и програмиране, както и за бързо и ефективно усвояване на Структурните фондове на ЕС.

2.2. Структура на общинския план за развитие

Общинският план за развитие на община Чавдар е структуриран спрямо разпоредбите на чл. 13, ал.1 от Закона за регионалното развитие. Включените необходими елементи разкриват състоянието и актуалната ситуация в обществото и икономиката, предвидената стратегия за развитие до 2020г. и начините за нейното реализиране, включително конкретни проекти.

Общинският план обединява следните основни части – анализ, оценка, стратегическа и финансово-индикативна част, набор от инструменти за реализация, наблюдение и актуализация на Плана.

Общата структура е организирана в следните раздели:

- анализ на икономическото и социалното развитие на общината;
- целите и приоритетите за развитие на общината за периода 2014-2020 г.;
- индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;
- индикаторите за наблюдението и оценката на плана;
- необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;
- описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
- програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите.

Посочените компоненти имат логическа последователност и взаимна обвързаност, като аналитичната част на документа е основа за формулиране на стратегическата част, а дефинираните подходи и механизми за управление, наблюдение и оценка осигуряват практическото изпълнение и постигането на целите и приоритетите.

Уводната част на ОПР ясно и точно обяснява спецификата, мястото и ролята на документа в процеса на планиране и управление на територията на община Чавдар през следващия програмен период, което от своя страна допринася за по-доброто възприемане на ОПР от заинтересованите страни и широката общественост. Изчерпателно са изброени стратегическите документи и политически насоки, които са взети в предвид и в чиито контекст е „разгърнат“ стратегическият документ, което от своя страна ни дава основание да заключим, че същият е разработен в максимално съответствие с водещите стратегически документи на ниво ЕС, страната, Югозападен район от ниво 2 и област София. Тази констатация се подкрепя по-нататък от разгърнатата стратегическа рамка и свързаните с нея цели, приоритети и належащи мерки.

ОПР включва и набор от релевантни приложения, имащи отношение към отделните части на плана.

Заклучение:

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В структурно отношение ОПР е построен правилно. В ОПР са разработени и включени всички задължителни части за този планов документ в съответствие с ЗРР и Методическите указания на МРР.

2.3. Анализ на икономическото и социално развитие на община Чавдар

Анализът на икономическото и социалното развитие има за цел не само да даде снимка на моментното състояние на показателите на социално-икономическото развитие на общината. Анализът трябва да установи кои са сравнителните предимства, в които следва да се инвестира, за да се създадат условия за устойчиво развитие. Следва да се открият приоритетните проблеми, за които трябва да се намери решение в стратегическата част на документа. Освен това, трябва да се установи какво е мястото на общината в националното пространство като се анализира развитието на общината спрямо това на съседните общини, областта, района, както и да се направи териториален разрез в рамките на самата община, като се определят основните и вторични центрове на растеж и се анализират връзките между населените места. В тази връзка е от изключително значение да се направи задълбочен анализ с актуални и достоверни данни.

В Анализа на ОПР на община Чавдар са представени следните точки/раздели, както следва:

2.3.1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ЧАВДАР

В раздела са включени следните направления, с които се описва профила на община Чавдар: Географско положение и територия, Природни ресурси и условия, Защитени територии и биоразнообразие и Културно-историческо наследство.

2.3.1.1. Географско положение и територия

Точката включва: Географско положение, граници, селищна структура, брой на населението, транспортно-комуникационни връзки, големина на територията.

Основен акцент е поставен върху териториалното разположение на общината – кръстопътно положение спрямо два важни транспортни възела: главен път I-6 (София - Бургас), осигуряващ пряк достъп до столицата и други съседни общини и региони и пътят II-37 Етрополе - Панагюрище, минаващ през гр. Златица, свързващ Северна и Южна България през Златишки проход. Наличието на тези предимства създава добри предпоставки за активизиране

на вътрешнорегионалните връзки, както с други общини от област София, така и с общини от други области.

2.3.1.2. Природни ресурси и условия

В точката са описани териториалното разпределение на община Чавдар, климатичните условия през различните сезони (зима, пролет, лято, есен) и факторите, които им влияят. Също така са изброени реките, които протичат през общината, видовете почви и основните представители на флората и фауната.

2.3.1.3. Защитени територии и биоразнообразие

Представена е информация за площта и разпределението по класове възраст на горите от групата в защитни, рекреационни и защитени територии. Точката включва и описание на общоевропейската мрежа „Натура 2000“ и съответно двете основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 79/409/ЕЕС съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците), чиито изисквания за отразени в българското законодателство чрез Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), приет от Народното Събрание през август, 2002. Накрая са изброени всички защитени зони, които се намират на територията на общината и защитените видове, чиито местообитание се намира в тези зони.

2.3.1.4. Културно-историческо наследство

Точката включва приносът на народно читалище „Надежда-1900“ в село Чавдар за съхраняването за поколенията и популяризирането на нематериалното културно наследство, а също така е споменато наличието на библиотека, посещаемостта ѝ през последната година и са изброени културно-историческите паметници на територията на общината. Описани са основните читалищни дейности, които се извършват в читалището, като прави впечатление дадените насоки и препоръки за развитието на културата и организиране на мероприятия с цел популяризиране на с. Чавдар и привличане на туристи.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Заключение:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Изготвеният анализ на т. 2.1. от ОПР - „ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА/ПРОФИЛ НА ОБИЩИНАТА“ е изчерпателен, представена е детайлна информация по компоненти, на базата на която са изведени необходими изводи за нуждите на последващия SWOT-анализ.

По-голямата част от данните са визуализирани под формата на релевантен картен материал, което допринася за по-лесното им възприемане.

2.3.2. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

Този раздел е разработен в три взаимнообвързани направления: Отраслова структура на икономиката, Инвестиции и Тенденции в развитието на икономическите процеси

2.3.2.1. Отраслова структура на икономиката

Представена е информация за разпределението на регистрираните в общината фирми по икономически дейности и за основните отрасли, в които се е специализирала община Чавдар, а именно селско стопанство, което от своя страна е разделено на растениевъдство и животновъдство, и горско, ловно стопанство и риболов. Описани са текущото състояние на тези отрасли, както и възможностите за тяхното развитие и основните проблеми, свързани с тях. Включена е и промишленост, поради наличието на няколко големи предприятия от медодобивната промишленост, които оказват негативно влияние върху екологичното състояние в района. Накрая в табличен вид са представени приходите и разходите в и от общинския бюджет за периода 2010-2013 г., както и разходите за дълготрайните материални активи на общината за същия период.

С оглед на представените данни и значимостта на общинския бюджет за развитието на община Чавдар за периода 2014-2020 г. са изведени основни изводи, които да спомогнат за по-нататъшното стратегическо планиране на общината.

2.3.2.2. Инвестиции

Изразена е необходимостта от прилагане на ефективни политики за привличане на инвестиции, като отново е изтъкнато предимството на община Чавдар – близостта до основни

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

транспортни пътища. Привличането на инвеститорски интерес към територията на община Чавдар е ключов момент в стремежа към повишаване конкурентоспособността на местната икономика.

2.3.2.3. Тенденции в развитието на икономическите процеси

Посочени са основните сектори, към които общината трябва да насочи своите усилия за развитие. Дадени са и насоки за постигане на икономически растеж и конкурентоспособност на община Чавдар, а именно чрез повишаване на атрактивността на общинската територия, както и чрез изпълнението на конкретни приоритети, специфични цели, мерки, дейности и проекти, където може да се получи финансова подкрепа по линия на Оперативните програми, действащи в страната в периода 2014-2020 г.: „Конкурентоспособност на българската икономика“, „Региони в растеж“, както и по „Програма за развитие на селските райони“. Освен това, неотменен структурен елемент се явява и реализацията на мерки за развитие на успешни партньорски инициативи между заинтересовани страни на различни териториални нива.

Заключение:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Изготвеният анализ на т. 2.2. от ОПР - „СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА“ е изчерпателен, представена е детайлна и актуална информация по компоненти, на базата на която са изведени необходими изводи за нуждите на последващия SWOT-анализ.

По-голямата част от данните са визуализирани под формата на релевантен картен материал и таблици, което допринася за по-лесното им възприемане.

Препоръки:

Препоръчва се да се изготви допълнителна подточка „Туризъм“ към т.2.2.3. от ОПР - „Отраслова структура на икономиката“ и да се анализира по-задълбочено, с оглед на желанието на общината да се развива като туристическа дестинация - препоръката е изпълнена в окончателния вариант на проекта за ОПР 2014 – 2020 год.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.3.3. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

В раздела е направен анализ на тенденциите и процесите в социалния сектор.

Анализът е разгърнат в няколко тематични направления: Демографско състояние и тенденции; Пазар на труда и доходи на населението; Здравеопазване; Социални услуги; Образование и Култура.

2.3.3.1. Демографско състояние и тенденции

Разгледани са основните демографски тенденции на база на сравнителен анализ с територии от по-горно ниво (област София, Югозападен район и България) на следните основни демографски показатели - брой, гъстота и динамика на населението, естествено и механично движение /раждаемост, смъртност, миграции/, както и различните структури на населението /полово-възрастова, образователна, етническа и религиозна/.

2.3.3.2. Пазар на труда и доходи на населението

В точката е направен анализ на тенденциите и процесите в трудовия пазар на общината: икономическа активност на населението, заетост, безработица и доходи на населението, като са използвани различни видове показатели (разпределение по пол, по икономически дейности, по образование; извършени всекидневни трудови миграции) и коефициенти (на заетост, на безработица).

2.3.3.3. Образование – обща характеристика

Анализиран са заведенията за предучилищна и училищна подготовка в община Чавдар, в т.ч. динамиката и броя на учениците и децата, посещаващи образователните институции, работещия педагогически персонал, състояние на сградите, ниво на оборудване и др.

2.3.3.4. Здравеопазване – обща характеристика

Анализът на системата за здравно обслужване на община Чавдар покрива информация за предоставяните здравни услуги на населението и организацията на здравеопазването в общината, както и възможностите за достъп до лечебните заведения за многопрофилна и специализирана извънболнична и болнична помощ.

2.3.3.5. Социални услуги – обща характеристика

Анализът разглежда отделните социални направления, в които Община Чавдар развива дейност. Поради липсата на специализирани институции за социални грижи в рамките на общината, в тази част са разгледани социалните услуги, предоставяни в общността.

Разгледани са и планираните за разкриване нови социални услуги в периода до 2015 г. /вкл. увеличаване капацитета на съществуващите/, достъпни за жителите на община Чавдар, заложи в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Софийска област 2011-2015 г.

На база на анализа са изведени основните тенденции в развитието на социалните услуги на територията на община Чавдар, които до голяма степен са в унисон с тези на национално и европейско ниво и са в посока предоставяне на социалните услуги в среда близка до семейната.

2.3.3.6. Култура – обща характеристика

Представена е информация за различните културни обекти на територията на общината - читалище, библиотека, църква, културни събития с регионален и местен характер.

2.3.3.7. Спорт

Представена е информация за наличните спортни съоръжения на територията на община Чавдар.

Към по-голямата част от точките на раздела са изведени основни изводи, обезпечавщи разработването на SWOT анализа.

Заключение:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Като цяло разделът е разработен задълбочено, подкрепен със статистически данни, онагледен с графики и таблици, които дават възможност да се направят логични и точни изводи за тенденциите на развитие на социалната среда, проблемните и критични зони, изискващи конкретни мерки за въздействие.

2.3.4. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

В раздела е направена оценка на състоянието и развитието на инфраструктурата на общината. Анализът е направен по няколко тематични направления:

2.3.4.1. Транспортна инфраструктура и достъпност

Представена е информация за дължината и състоянието на републиканската, общинската и уличната пътни мрежи, както и за наличието на обществен междуселищен автобусен транспорт.

2.3.4.2. Енергийни мрежи, ВЕИ и енергийна ефективност

Разгледани са състоянието на уличното осветление, потенциала за изграждане на ВЕИ, програмите за реализация на мерки за енергийна ефективност и плана за тяхното изпълнение.

2.3.4.3. Телекомуникации и широколентов достъп

Представена е информация за качеството на предлаганите телекомуникационни услуги в общината и достъпа до тях.

2.3.4.4. ВиК

Представена е информация за водоизточници и водохващания, пренос и пречистване на води, водоснабдяване и канализация.

Към част от точките на раздела са изведени основни изводи, обезпечавачи разработването на SWOT анализа.

Заклучение:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Анализът на инфраструктурната осигуреност на територията е на добро професионално ниво и като цяло е в съответствие с изискванията за качество на такъв род документи, каквито са общинските планове за развитие. Представената информацията е подкрепена с актуални данни.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.3.5. АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ

Точката включва основните нормативни актове, свързани с изграждането и функционирането на общинската администрация, структурата на общинска администрация Чавдар и брой служители.

Заключение:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

В обобщение на т. 2 от ОПР – „Анализ на икономическото и социалното развитие на общината“ можем да направим следните изводи:

- Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР;***
- Анализът е целенасочен, проблемно ориентиран и обхваща икономическите, социалните и екологичните проблеми***
- Използвани са актуални данни от официални източници на информация, които са анализирани с помощта на различни подходи и са изведени съответните изводи от тях;***
- Дълбочината и изчерпателността на анализа може да се определи като достатъчна за целите на разработвания документ. Общината е разгледана в контекста на социално-икономическото развитие на областта, района и националните особености;***
- Направени са съответните изводи и са дефинирани тенденциите за развитие на общината на базата вътрешния ѝ потенциал и условията за развитие;***
- Като най-голямото достойнство се явява удачният подход за обобщение и извеждане на основните констатации и изводи след представянето на отделните компоненти на анализа;***
- Анализът поставя добра основа за разгръщане на стратегическата рамка на ОПР 2014-2020 г.***

2.4. Преглед на анализа на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите (SWOT анализ)

SWOT анализът е задължителна част за всеки стратегически документ, като осъществява логическата връзка между аналитичната и стратегическа част на документа.

Изготвеният SWOT анализ е структуриран съгласно класическата схема за обобщение на факторите в четири групи, в зависимост от това с какъв произход са те и какъв е потенциалният им ефект върху развитието.

Силните и слабите страни са изведени на база вътрешните условия в общината, докато възможностите и заплахите са изведени на база външната среда.

Анализът е логично построен (следва точките от анализа на икономическото и социалното развитие на община Чавдар) и правилно извежда и обобщава направените в анализа констатации и изводи.

Като най - силни страни на общината са определени:	
Географско положение и общ профил	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Разположение в близост до столицата като основен административен център, включване на главни пътни артерии, свързващи столицата с други места в страната и Европа. ▪ Разнообразие на релефа и поземлените ресурси. ▪ Наличие на първокласен път I-6, осъществяващ транспортна връзка между градовете София и Бургас; ▪ Наличие на значителни горскостопански ресурси. ▪ Богато биоразнообразие - наличие на защитени територии и защитени зони.
Икономическо развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наличие на потенциал за развитието на алтернативен вид екологосъобразен туризъм. ▪ Гарантирани приходи до 2020 г. в община Чавдар от предприятия, които имат висока степен на икономическа стабилност и финансова устойчивост поради спецификата на дейността им (миннодобивно дело); ▪ Общинска администрация, която разбира спецификите на стартирането и управлението на различни бизнес модели във връзка, с което осъзнато насърчава и улеснява всички потенциални инвеститори на територията на Чавдар, чрез конкретни мерки и действия.
Социална сфера и човешки ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Стремеш към развитие на широк кръг от социални услуги, предоставяни в рамките на общността.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активна политика на настоящата общинска администрация за задържане на младите и осигуряването на възможности за трудова реализация в Чавдар.
Инфраструктурно развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пътна мрежа, представена от важни транспортни артерии с национално и регионално значение; ▪ Отлични параметри на пътищата и на уличната мрежа; ▪ Добри параметри на електроснабдителната система; ▪ Изцяло подменена водопроводна мрежа; ▪ Подменена подземна инфраструктура; ▪ Осигурен качествен Интернет достъп; ▪ В централната част на селото е изградена точка за предоставяне на безплатен безжичен Интернет; ▪ Добро покритие на мобилните оператори.
Околна среда	<ul style="list-style-type: none"> ▪ На територията на община Чавдар не се наблюдават сериозни проблеми от екологичен характер. ▪ Наличие на три хвостохранилища- Бенковски I, Бенковски II и това на „Дънди Прешъс Метълс Челопеч“ .
Териториално развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Потенциал за развитие на разнообразни форми на туризъм; ▪ Потенциал за развитие и използване на ВЕИ; ▪ Подходящи условия за планиране на интегрирано развитие на местно ниво; ▪ Силен интерес към участие в проекти по програми за териториално сътрудничество.
Административен капацитет	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наличен капацитет за административно обслужване на гражданите. ▪ Оптимизирана структура на общинската администрация; ▪ Изграден административен капацитет, позволяващ адекватно взаимодействие и последващ контрол на взаимоотношенията с външни за общината икономически субекти в контекста на Закона за обществени поръчки ▪ Натрупан опит при кандидатстване, реализация, контрол и отчитане на проекти, финансирани по линия на фондове на ЕС.

Най – изразените слаби страни в общината са:

Географско положение и общ профил	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Особености на природноресурсния потенциал /релеф, почви, климат/, играещи ролята на фактор, ограничаващ развитието на земеделското производство;
--	--

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Застаряло население, висок дял на населението в пенсионна възраст, силна зависимост на доходите на домакинствата от пенсии и/или социални помощи ▪ Нисък дял на използваните земеделски площи, неразвита и/или амортизирана напоителна мрежа. <p>Недостатъчно развита здравна инфраструктура – дефицити при обхващане на населението със здравни услуги.</p>
Икономическо развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Слабо развит вторичен сектор; ▪ Неоползотворен потенциал за развитието на туристическа дейност. ▪ Регистрираните фирми на територията на Чавдар са основно микропредприятия, съгласно класификацията на Закона за малки и средни предприятия. Половината от тях се занимават с търговска дейност (търговия на дребно и ресторантьорство) с локално значение без тази дейност да предполага разкриване на нови работни места в краткосрочен план.
Социална сфера и човешки ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ По-неблагоприятни стойности на основните демографски показатели /динамика, раждаемост, смъртност и естествен прираст/, отреждащи по-неблагоприятна позиция, спрямо тази на страната, района от ниво 2, областта и голяма част от общините в област София; ▪ Ясно изразена тенденция на намаление на броя на населението в общината; ▪ Критично ниски стойности на раждаемостта; ▪ Регресивна възрастова структура на населението;
Инфраструктурно развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Морално остарял е довеждащият колектор от „Къбой дере“; ▪ Непълно покритие на мобилните оператори по отношение на предоставяните от тях 3G (три джи) услуги, осигуряващи висококачествена интернет връзка и до някъде сигурно криптиране при преноса на глас (телефонната услуга) между абонатите; ▪ Липса на пречиствателна станция за пречистване на отпадъчни води на територията на общината.
Околна среда	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наличие на екологични проблеми, свързани с директното заустване на отпадъчни води и изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани за тази цел места. ▪ Замърсяването на р. Тополница.
Териториално развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пета степен на функционална категоризация /при последна осма категория/ на общинския център - с.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	Чавдар.
Административен капацитет	<ul style="list-style-type: none"> Възможността след местни избори, при евентуална смяна на политическото ръководство на общината, да се реализира рискът, свързан с упражняване на натиск от новото управление върху част от експертния състав и евентуалната му смяна в следствие, на което да се наруши вече изградения административен капацитет.

Най - добрите възможности, от които общината следва да се възползва са свързани с:

Географско положение и общ профил	<ul style="list-style-type: none"> Оползотворяване в оптимална степен на възможностите на природноресурсния потенциал за развитие на територията.
Икономическо развитие	<ul style="list-style-type: none"> Повишаване възможностите за развитие на земеделското производство; Развитие на дърводобивната промишленост чрез създаденото общинско предприятие; Развитие на производствения сектор, чиито представител на територията на общината показва устойчивост през периода 2007 – 2013 г. Устойчиво управление на възможността за генериране на финансови постъпления, свързани с разположените на територията на Чавдар хвостохранилища. Подобряване икономическите позиции на община Чавдар, в резултат на успешно осъществени предприемачески инициативи; Стартиране на съвместни регионални инициативи и партньорства в сферата на приоритетни за развитие икономически дейности.
Социална сфера и човешки ресурси	<ul style="list-style-type: none"> Продължаване политиката за предоставяне на възможно най-широк кръг от социални услуги в рамките на общността; Подобряване състоянието на обектите на различните видове инфраструктура, имащи пряко отношение към качеството на живот на хората. Осигуряване на стипендии на ученици и/или студенти, демонстриращи високи постижения в ученето Договаряне на стажове във фирми, развиващи дейност на територията на общината Активна посредническа роля на община Чавдар между бизнеса и младите Оказване на определени преференции на фирми

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

	разкриващи нови работни места за местни младежи
Инфраструктурно развитие	<ul style="list-style-type: none"> Подобряване количествените и качествени параметри на техническата инфраструктура в общината. Оползотворяване на неизползвани свободни терени, постройки и инфраструктура за привличане на инвестиции.
Околна среда	<ul style="list-style-type: none"> Провеждане на политика, насочена към опазване компонентите на околната среда в общината. Осигуряване от страна на общинската администрация на перманентен контрол, гарантиращ стриктното спазване на нормите на глава осем от Закона за подземните богатства – Управление на минните отпадъци, от страна на концесионерите на хвостохранилищата на територията на общината; В средносрочен план извършване на детайлна професионална екологична оценка на замърсяването на р. Тополница и на база получените резултати търсене на държавна и/или друг вид подкрепа за трайно решаване на проблема;
Териториално развитие	<ul style="list-style-type: none"> Развитие на среда, благоприятстваща стартирането на успешни инициативи за териториално сътрудничество.
Административен капацитет	<ul style="list-style-type: none"> Изграждане на капацитет за реализация на обществено значими проекти, насочени към подобряване качеството и стандарта на живот; Развитие на условия за реализация на партньорства при финансирането на различни проектни инициативи. Създаване на предпоставки и мотивация у служителите за следване на модела за учене през целия живот Кандидатстване с проекти през периода 2014 – 2020 г. за финансиране на дейности за увеличаване на капацитета на администрацията по линия на европейско финансиране или друг вид донорски програми.

Заплахите, пред които е изправена общината са свързани с:

Географско положение и общ профил	<ul style="list-style-type: none"> Засилване на различията в степента на развитие, които съществуват между отделните общини в териториалния обхват на Софийска област.
Икономическо развитие	<ul style="list-style-type: none"> Затвърждаване слабата позиция на местната икономика в икономическото развитие на областта; Страх за стартиране на бизнес инициативи у потенциално заинтересовани инвеститори, чувствителни на темата

	<p>„екология”, въпреки взетите мерки за обезопасяване на трите хвостохранилища на територията на Чавдар</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Продължаващо влияние на факторите, оказващи задържащ ефект върху развитието на туризма.
Социална сфера и човешки ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Засилване негативното влияние на протичащите демографски процеси на територията на общината; ▪ Увеличаване на риска от социално изключване и изолация на уязвими групи от обществото.
Инфраструктурно развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Влошаване състоянието на техническата инфраструктура, поради ограничените възможности за реализация на инфраструктурни проекти.
Околна среда	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проявление на проблеми от екологичен характер, породени от неспазването на екологични норми и изисквания. ▪ Повишаване или запазване на нивата на замърсяване на р. Тополница, което предполага ограничаване отглеждането на определени селско-стопански култури, били традиционни преди няколко десетилетия.
Териториално развитие	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Неоползотворяване на съществуващите възможности за сътрудничество на различни териториални нива.
Административен капацитет	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Липса на вътрешна мотивация и потребност за развитие на качествата и получаване на нови знания и компетенции.

Заключение:

Представеният анализ в тази част е качествено разработен и дава добра основа за определяне на стратегическите насоки за бъдещото развитие на тези дейности, оказващи пряко влияние върху качеството на жизнената среда.

SWOT-анализът съответства и е обвързан със социално–икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на Общината.

2.5. Оценка на вътрешната и външната съгласуваност на плана

Целите и приоритетите имат за задача да дадат насоката за развитие на общината за следващия програмен период като стъпят на основата на направените преди това анализ и SWOT-анализ. Това е ключовата част на документа, където се показва начина как да се използват предимствата на общината и с минимални усилия да се постигне максимален ефект

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

по отношение на решаването на наличните проблеми и постигането на социално-икономически напредък.

Стратегическата рамка следва да изразява желанията на местното население за бъдещото развитие на общината и в същото време да следва насоката, определена от документите на по-високо ниво. Следва да се намери пресечната точка между желанията и възможностите за развитие, така че стратегическата рамка да бъде реалистична и да има максимално въздействие.

В този контекст, оценката на стратегическата рамка на ОПР на община Чавдар 2014-2020 г. е извършена на следните нива:

- **Структурно съответствие, съгласно методическите указания на МРР;**
- **Външно съответствие;**
- **Вътрешно съответствие и допълняемост.**

2.5.1. Структурно съответствие

Стратегическата част на ОПР на община Чавдар за периода 2014–2020 г. набелязва насоките за развитие на общината във всички сфери на социално-икономическия живот. Тя кореспондира пряко и е съобразена в голяма степен със заложената законодателна и стратегическа рамка на регионалното развитие на национално и европейско ниво. Тя е разгърната на следните нива (Вж. Графика 2):

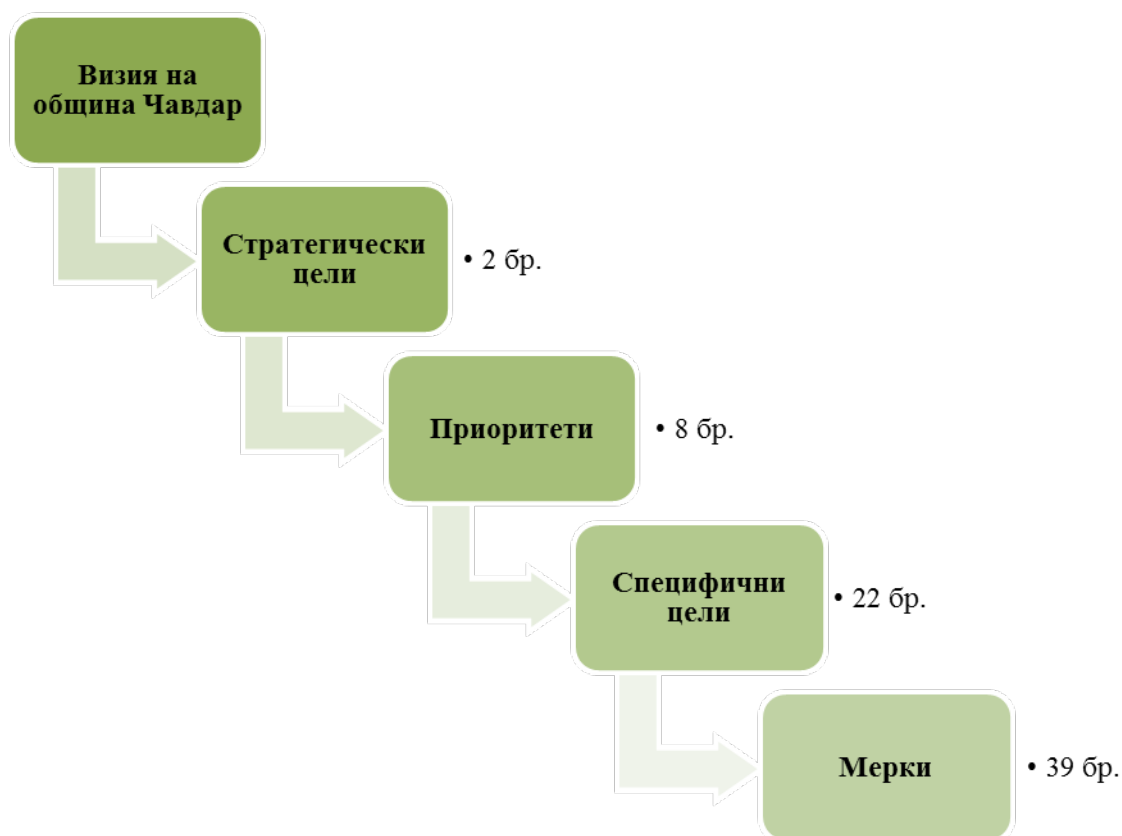
Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Графика № 2: Стратегическа рамка на ОПР на община Чавдар 2014-2020 г.
Източник: ОПР Чавдар 2014-2020 г.

ВИЗИЯ:

Община Чавдар – привлекателно място за живеене и туризъм със съхранена природа и културно-историческо наследство, съвременна инфраструктура, създаващи благоприятни условия за устойчиво икономическо развитие и интелигентен растеж, висок жизнен стандарт, основани на привлечени инвестиции и използване на собствения потенциал.

Визията за развитие на Община Чавдар е съобразена с:

- очакванията за динамично и устойчиво развитие на общината;
- очакванията за висок икономически растеж на общината;
- очакванията за интелигентен растеж на общината;
- очакванията за осигуряване на заетост и подобряване качеството на живот на хората в общината;
- очакванията за съхранени природа и културно-историческо наследство.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

В така формулираната визия на община Чавдар са взети предвид основните изводи от SWOT-анализа и досегашното развитие. Решаването на ключовите проблеми и реализацията на потенциала за развитие на общината през плановия период ще даде възможност за постигане на очертаната визия, което я прави реалистична.

Визията е формулирана в съответствие с изискванията посочени в „*Методологията за стратегическо планиране в Република България*”, разработена от европейски и български експерти и одобрена от Съвета за административната реформа през 2011 г.¹ Тя е:

- вдъхновяваща - ясна и предизвикателна;
- фокусираща - дава цел и посока;
- ориентирана към бъдещето - взема предвид добрите неща от миналото;
- насочваща - дава насоки, без да ограничава, но адресирана към преодоляването на откритите при анализа обществено значими проблеми;
- устойчива - дава дългосрочната перспектива.

Анализът показва, че визията е в съответствие с регионалния потенциал на общината обусловен от териториалното ѝ разположение, състоянието на икономическите и социални тенденции и потребностите в региона.

Стратегическите цели, които си поставя общината в рамките на две приоритетни области на плана за времеви хоризонт 2014 - 2020 г. са:

Стратегическа цел 1: Изграждане на качествена жизнена среда, осигуряваща благоприятни условия за живот, висока трудова заетост и производителност на труда.

Стратегическа цел 2: Постигане на балансиран и устойчив икономически растеж чрез ефективно и рационално използване на местните ресурси.

Формулировката на визията и стратегическите цели кореспондират напълно с адекватната насока на развитие на общината в съответствие с дефинираните преди това проблеми и потребности на региона и с обособените силни и слаби страни, възможности и заплахи.

Дефинициите на стратегическите цели са екзактни, дават ясна представа за това, какво се очаква да бъде постигнато и какви са пътищата и средствата за постигане на желаните

---

¹ Методологията е налична на Портала за обществени консултации на Министерски съвет (<http://www.strategy.bg>, секция „Публикации”).

резултати. Формулировката на целите позволява лесното и еднозначно дефиниране на конкретни показатели за измерване на резултатите и въздействието от прилаганите интервенции в посока на постигане на целите, което гарантира тяхната измеримост.

Целите са дефинирани в реалистичен и достижим за общината аспект. Контекстът на целите в пълна степен отразява необходимостта от възможните интервенции за осигуряване на решения по отношение на съществуващите потребности и ограничения, разрешаване или намаляване на техния негативен ефект.

Стратегическите цели са в пълно съответствие със силните страни и възможностите за развитие в общината, като отразяват и подходите за справяне с настоящите слаби страни и съществуващите заплахи. Те отразяват реалните възможности за успешно развитие на общината, като еднозначно предопределят посоката на бъдещите действия през плановия период.

За постигане на детайлизация и яснота при изпълнението на дефинираните стратегически цели следва да се разработят приоритети. Приоритетите, предложени в Общинския план за развитие на община Чавдар 2014 - 2020 г. са изцяло в съответствие с поставените стратегически цели. Те реално дават представа за насоките на реализация на вече дефинираните стратегически цели, като **Приоритет 1:** Укрепване на човешкия капитал, **Приоритет 2:** Създаване на благоприятни условия на труд и повишаване на заетостта и **Приоритет 3:** Устойчиво селищно развитие пряко кореспондират със **Стратегическа цел 1**, а **Приоритет 1:** Развитие на конкурентно селско и горско стопанство, **Приоритет 2:** Развитие на устойчива, конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации, **Приоритет 3:** Съхраняване на културно-историческото наследство и развитие на туризма, **Приоритет 4:** Подобряване на административния капацитет на Общинска администрация – Чавдар и **Приоритет 5:** Създаване и развитие на партньорства допринасят за постигането на **Стратегическа цел 2**.

Формулираните специфични цели (22 бр.) и мерки (39 бр.) са инструменти от по-ниско йерархично равнище, чиято задача е последваща детайлизация на приоритетите с оглед на определяне на адекватни пътища и подходи за постигане на заложените стратегически цели.

Специфичните цели по отделните приоритети са съобразени с изискванията на Единна методология за провеждане на функционален анализ на държавната администрация за:

- конкретност - посочени са конкретни мерки и проекти;
- съгласуваност - обвързаност с общинските секторни програми и стратегии;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- постижимост - предвидени са реалистични мерки и проекти (в правомощията на общинската администрация) за нейното постигане;
- определеност във времето - по отношение на всеки един проект е определен срок за изпълнение.

Разпределението на специфичните цели към отделните приоритети, както и на мерките към отделните специфични цели е коректно и логично, дава възможност за залагане на ясни индикатори, измерващи степента на постигнатия успех по време на провеждане и след приключване на предвидените интервенции.

Специфичните цели и мерките са реалистични и изпълними от общината в рамките на плановия времеви хоризонт 2014 - 2020 година.

2.5.2. Външно съответствие

Стратегическата рамка на Общинския план е разгледана в контекста на системата от стратегически и планови документи на различни нива. Потърсена е външната съгласуваност на документа, като стратегическите цели и приоритети към тях са обвързани с приоритетните за областта, региона, страната и ЕС области за развитие.

Трябва да се посочи, че Общинският план за развитие се разработва в момент, когато все още не е финализирано Споразумението за партньорство на Република България, определящо основните приоритетни направления, които ще бъдат финансирани в периода 2014-2020 г., не са финализирани и оперативните програми, не са разработени и приети и други стратегически и планови документи, от които ОПР на община Чавдар е силно зависим.

Тази неясна външна среда, в която се изготвя документът, увеличава риска за условност на планираните дейности и най-вече средствата за тях.

Външната съгласуваност на документа се изразява в:

Стратегия Европа 2020:

Стратегия „Европа 2020“ цели постигането на по-интелигентен, по-устойчив и приобщаващ растеж:

- интелигентен – чрез по-ефективни инструменти в образованието, изследванията и иновациите;

- устойчив – благодарение на решителното преминаване към нисковъглеродна икономика и конкурентоспособна промишленост;
- приобщаващ, със силен акцент върху създаването на работни места и намаляването на бедността.

Петте основни цели, които ЕС трябва да постигне преди края на десетилетието са в сферата на заетостта; образованието; научните изследвания и иновациите; социалното приобщаване и намаляването на бедността и климата/ енергията. Така формулираните цели следва да се трансформират в национални.

Към целите са дефинирани и седем водещи инициативи, предоставящи рамка, чрез която ЕС и националните власти взаимно поддържат усилията си в области, подкрепящи приоритетите на „Европа 2020“ – като иновации, цифрова икономика, заетост, младеж, промишлена политика, бедност и ефективно използване на ресурсите.

Според оценяващия екип общинският план за развитие на община Чавдар следва зададените от ЕС насоки:

Таблица № 2: Съответствие на ОПР на община Чавдар 2014-2020 г. със стратегия Европа 2020

ИНТЕЛИГЕНТЕН	УСТОЙЧИВ	ПРИБЩАВАЩ
<p>Приоритет 1: Укрепване на човешкия капитал</p> <ul style="list-style-type: none"> • Непрекъсната квалификация, преквалификация на човешкия ресурс – прилагане на принципа „учене през целия живот“ <p>Приоритет 2: Създаване на благоприятни условия на труд и повишаване на заетостта</p> <ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане и прилагане на различни стимулиращи мерки за задържане – подобряване на обучителната (образователната и квалификационна) среда, съобразно потребностите на пазара на труда 	<p>Приоритет 3: Устойчиво селищно развитие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ограничаване на природните рискове <p>Приоритет 1: Развитие на конкурентно селско и горско стопанство</p> <ul style="list-style-type: none"> • Привличане на чуждестранни инвестиции за развитие на земеделското производство и животновъдство <p>Приоритет 2: Развитие на устойчива, конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стимулиране въвеждането на нови технологии и 	<p>Приоритет 1: Укрепване на човешкия капитал</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разширяване кръга на предоставяните услуги – разкриване на нови услуги (предимно социални услуги) <p>Приоритет 2: Създаване на благоприятни условия на труд и повишаване на заетостта</p> <ul style="list-style-type: none"> • Създаване на благоприятни условия за навлизане на млади хора на пазара на труда <p>И др.</p>

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

<p>Приоритет 2: Развитие на устойчива, конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации</p> <ul style="list-style-type: none"> Осигуряване на образователни ресурси в помощ на местното самоуправление и бизнеса <p>Приоритет 4: Подобряване на административния капацитет на Общинска администрация – Чавдар</p> <ul style="list-style-type: none"> Преквалификация на разполагаемия човешки ресурс и съсредоточаване на няколко дейности в ръцете на един човек. <p>И др.</p>	<p>иновации</p> <p>Приоритет 3: Съхраняване на културно-историческото наследство и развитие на туризма</p> <ul style="list-style-type: none"> Стимулиране на специфичните за територията на общината видове туризъм <p>И др.</p>	
--	--	--

Източник: Стратегия „Европа 2020“ и ОПР на община Чавдар 2014-2020 г.

Национална програма за развитие: България 2020

Национална програма за развитие: България 2020 (НПР БГ2020) е водещият стратегически и програмен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Формулираните цели на правителствените политики ще осигурят постигането на ускорен икономически растеж и повишаване на жизнения стандарт на българските граждани в средносрочен и дългосрочен план. НПР БГ2020 поставя пред страната 3 стратегически цели и 8 приоритета, като основните направления са в посока: *образование, здравеопазване, социално включване, по-високи равнища на заетост, регионално развитие, инфраструктура, иновации, аграрен сектор, административен капацитет и енергийна ефективност.*

Съответствието на ОПР с НПР БГ2020 е представено на таблицата по – долу:

Таблица № 3: Съответствие на ОПР на община Чавдар 2014-2020 г. с НПР БГ2020

ОПР на община Чавдар 2014-2020 г.	НПР БГ2020
Стратегическа цел 1: Изграждане на качествена жизнена среда, осигуряваща	Стратегическа цел 1: Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

благоприятни условия за живот, висока трудова заетост и производителност на труда	образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.
Приоритет 1: Укрепване на човешкия капитал	Приоритет 1.: Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила □
Приоритет 3: Устойчиво селищно развитие	Стратегическа цел 2: Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.
Приоритет 3: Устойчиво селищно развитие <i>Подобряване на транспортния достъп до главните транспортни коридори</i>	Приоритет 8.: Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.
Стратегическа цел 2: Постигане на балансиран и устойчив икономически растеж чрез ефективно и рационално използване на местните ресурси.	Стратегическа цел 3: Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.
Приоритет 1: Развитие на конкурентно селско и горско стопанство	Приоритет 4. Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси.
Приоритет 2: Развитие на устойчива, конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации	Приоритет 5. Подкрепа на иновационните и инвестиционни дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката

Източник: НПП БГ2020 и ОПР на община Чавдар 2014-2020 г.

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012 – 2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия /неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. НСРР играе важна роля за

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети за регионално развитие на страната.

Съответствието на ОПР с НСРР е представено на таблицата по – долу:

Таблица № 4: Съответствие на ОПР на община Чавдар 2014-2020 г. с НСРР 2012-2022 г.

ОПР на Чавдар 2014-2020 г.	НСРР 2012-2022 г.
Стратегическа цел 1: Изграждане на качествена жизнена среда, осигуряваща благоприятни условия за живот, висока трудова заетост и производителност на труда	Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.
	Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие на човешкия капитал.
	Стратегическа цел 4: Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.
Приоритет 1: Укрепване на човешкия капитал	Приоритет 2.1.: Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите. ПРИОРИТЕТ
Приоритет 3: Устойчиво селищно развитие	Приоритет 1.3.: Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда
Стратегическа цел 2: Постигане на балансиран и устойчив икономически растеж чрез ефективно и рационално използване на местните ресурси	Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.
	Стратегическа цел 3: Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество.
Приоритет 1: Развитие на конкурентно селско	Приоритет 1.1.: Активизиране на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

и горско стопанство	специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.
Приоритет 2: Развитие на устойчива, конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации	
Приоритет 3: Съхраняване на културно-историческото наследство и развитие на туризма	Приоритет 1.2.: Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в районите
Приоритет 5: Създаване и развитие на партньорства	Приоритет 3.2.: Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво.

Източник: НСРР 2012-2022 г. и ОПР на община Чавдар 2014-2020 г.

Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020 г.

Регионалният план за развитие (РПР) на Югозападен район², като един от шестте плана за развитие на ниво 2 за периода 2014-2020 г., е съществен елемент в йерархичната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие. Основна функция на плана е да осигури връзката и координацията между целевата концепция на националните и европейски документи за развитие на страната през периода 2014-2020 г., включително Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., и необходимите цели и действия за развитие на района при отчитане на неговите специфични условия и потенциали за развитие.

В РПР на ЮЗР 2014-2020 г. се запазва принципът за необвързаност на даден приоритет с конкретна стратегическа цел³, приложен при разработването на стратегическия документ, действащ в периода 2007-2013 г.

Съответствието на ОПР с РПР на ЮЗР 2014-2020 г. е представено на таблицата по-долу:

Таблица № 5: Съответствие на ОПР на община Чавдар 2014-2020 г. с РПР на ЮЗР 2014-2020 г.

ОПР на Чавдар 2014-2020 г.	РПР на ЮЗР 2014-2020 г.
Стратегическа цел 1: Изграждане на качествена жизнена среда, осигуряваща	Стратегическа цел 3.: Икономическо, социално и териториално сближаване с

² <http://www.mrrb.government.bg/?controller=articles&id=521>

³ всеки приоритет ще допринесе пряко или косвено за постигане и на трите стратегически цели /РПР на ЮЗР 2014-2020 г., стр. 142/

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

благоприятни условия за живот, висока трудова заетост и производителност на труда	останалите региони в ЕС
Приоритет 1: Укрепване на човешкия капитал	Приоритет IV. Повишаване конкурентоспособността на човешките ресурси и подобряване качествата на урбанизираната среда ☐
Приоритет 3: Устойчиво селищно развитие	Приоритет I. Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика ☐ Приоритет II. Развитие на техническата инфраструктура ☐
Стратегическа цел 2: Постигане на балансиран и устойчив икономически растеж чрез ефективно и рационално използване на местните ресурси	Стратегическа цел 1.: Постигане на устойчив икономически растеж, чрез развитие на конкурентоспособна диверсифицирана регионална икономика Стратегическа цел 2.: Постигане на балансирано и устойчиво регионално развитие и укрепване на връзките между градските центрове и селските райони
Приоритет 1: Развитие на конкурентно селско и горско стопанство	Приоритет I. Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика ☐
Приоритет 2: Развитие на устойчива, конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации	
Приоритет 3: Съхраняване на културно-историческото наследство и развитие на туризма	Приоритет III. Опазване и подобряване на състоянието на околната среда ☐
Приоритет 4: Подобряване на административния капацитет на Общинска администрация - Чавдар	Приоритет V. Укрепване на административния капацитет и развитие на сътрудничеството
Приоритет 5: Създаване и развитие на партньорства	

Източник: РПР на ЮЗР 2014-2020 г.и ОПР на община Чавдар 2014-2020 г.

Областната стратегия за развитие на област София 2014-2020 г.

Областната стратегия за развитие (ОСР) на Софийска област⁴ за периода 2014-2020г., съгласно ЗРР трябва да даде стратегически насоки за разработване на целите и приоритетите

⁴ http://www.sofoblast.government.bg/images/files/OSR_2014-2020_SO_final_%2017_10_%202013.pdf

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

на общинските планове за развитие за периода 2014-2020 г. Тази тема е новост за второто поколение на областните стратегии. Без да нарушава принципите на местното самоуправление, областната стратегия трябва да адресира препоръки и стратегически насоки към новите планове на съставните общини, за да се постигне:

- Съответствие с областната стратегия /тя е „посредникът” между ОПР и по-високите нива - РПР и НСРР/;
- Съответствие с общите проблеми, потребности и потенциали на областта - сфери за междуобщински партньорства;

Съответствието на ОПР с ОСР на Софийска област 2014-2020 г. е представено на таблицата по-долу:

Таблица № 6: Съответствие на ОПР на община Чавдар 2014-2020 г. с ОСР на Софийска област 2014-2020 г.

ОПР на Чавдар 2014-2020 г.	ОСР на Софийска област 2014-2020 г.
Стратегическа цел 1: Изграждане на качествена жизнена среда, осигуряваща благоприятни условия за живот, висока трудова заетост и производителност на труда	Стратегическа цел 2: Социално развитие ☐
	Стратегическа цел 3: Опазване на околната среда и действия по изменението на климата ☐
Приоритет 1: Укрепване на човешкия капитал	Приоритет 1: Подобряване на достъпа до здравни услуги и повишаване на тяхното качество ☐
	Приоритет 2: Повишаване на културния и образователен статус на населението ☐
Приоритет 2: Създаване на благоприятни условия на труд и повишаване на заетостта	Приоритет 3: Повишаване и поддържане на квалификацията на работната сила ☐
Приоритет 3: Устойчиво селищно развитие	Приоритет 1: Управление на отпадъците в съответствие с изискванията на европейската и националната нормативна уредба
	Приоритет 3: Устойчиво управление на горите, опазване и поддържане на защитените територии и биоразнообразието, смекчаване на последствията от промените в климата
Стратегическа цел 2: Постигане на балансиран и устойчив икономически растеж чрез ефективно и рационално използване на местните ресурси	Стратегическа цел 1: Икономическо развитие ☐
Приоритет 1: Развитие на конкурентно селско	Приоритет 1: Развитие на приоритетни

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

и горско стопанство	сектори; ☐
Приоритет 2: Развитие на устойчива, конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации	Приоритет 2: Насърчаване на инвестиционната активност

Източник: ОСР на Софийска област 2014-2020 г. и ОПР на община Чавдар 2014-2020 г.

Видно от таблиците, Стратегията на ОПР на община Чавдар за периода 2014-2020 г. отчита основните политики, начертани в горе анализирания документи, като ги съобразява с факторите, условията и потенциала за развитие на общината и отделните сектори.

В съответствие с оценения собствен потенциал и възможностите за развитие на общината, в плана са изведени цели и приоритети, които имат конкретно териториално измерение и ще имат реално въздействие за постигане на устойчив икономически растеж и балансирано социално развитие при умело поддържане на екологичното равновесие в територията.

2.5.3. Вътрешно съответствие

Вътрешното съответствие на документа се изразява в ясната и категорична връзка между тенденциите в развитието на общината, станали ясни от направения анализ на икономическото и социалното развитие, изведените силни, слаби страни, възможности и заплахи на тази база и разработената стратегическа рамка, която да използва потенциала на общината, за да реши нейните проблеми и да доведе до устойчиво развитие.

В *точка 2.4.* от настоящата оценка вече е направено едно такова изследване, което проследява връзките анализ - SWOT анализ и стратегия.

Според оценяващия екип Стратегическата рамка е построена на база направения анализ и не противоречи на направените там изводи.

Заключение:

Структурата и съдържанието на раздела отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Използваните дефиниции в стратегическата част на Общинския план за развитие на община Чавдар 2014-2020 г. са в съответствие с принципните постановки при процеса на целеполагане.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Наблюдава се интегрираност и взаимодействие между отделните приоритети и стратегически цели, също и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво.

От изключителна важност за постигането на дългосрочни ефекти при прилагането на Общинския план за развитие на община Чавдар 2014-2020 г. е съответствието на стратегическата част на плана с дефинираните в предходните части потребности и ограничения. Анализът показва, че е налице пълно съответствие с обособените нужди и проблеми на територията на общината и поставените ѝ цели.

2.6. Индикативна финансова таблица

Индикативната финансова таблица представлява финансовата рамка на поетите ангажименти за реализацията на Общинския план за развитие през периода 2014-2020 г. от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Абсолютни и относителни стойности са определени за:

- местно публично финансиране - общински бюджет и местни публични фондове;
- външно публично финансиране - централен бюджет, фондове на ЕС и други външни източници;
- частно финансиране - фондове, фирми.

Ресурсите за реализацията на плана включват само планираните средства за реализацията на ключовите за развитието на общината мерки и проекти, които разширяват възможностите за инвестиции и социално-икономически растеж и мобилизират допълнителни ресурси от фондовете на ЕС и частния сектор.

Необходимите ресурси за реализацията на плана по дялове на финансиране от различните източници на финансиране ще станат ясни при стартирането на проектите, където трябва да се съобрази с Рамковите Програми за Инвестиции на различните сектори и с оглед тяхната периодичност.

Европейски съюз

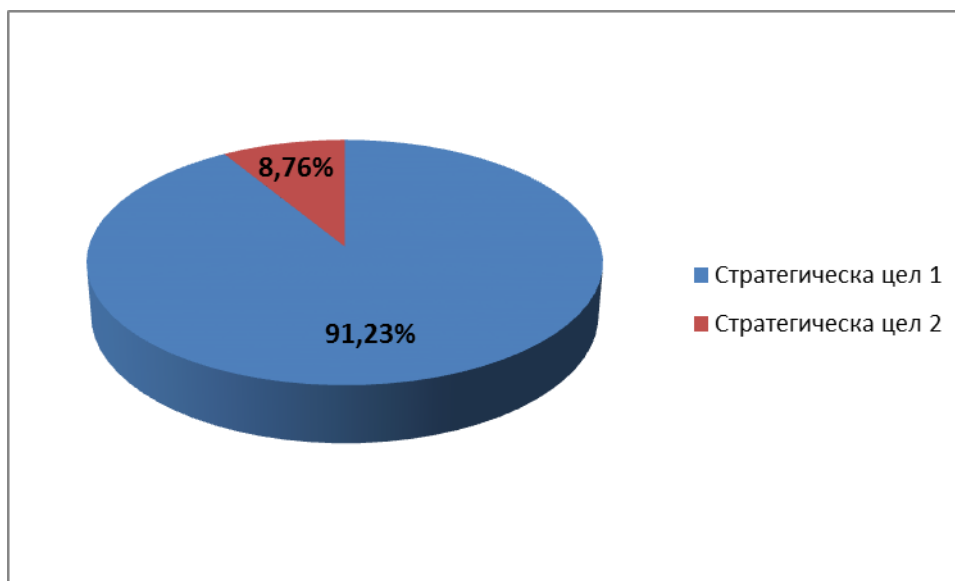

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Графика № 4: Разпределение на средствата на ОПР на община Чавдар 2014 - 2020 г. по Стратегически цели

Както се забелязва и от графиката почти всички финансови ресурси (91,23%) са насочени към *Стратегическа цел 1: Изграждане на качествена жизнена среда, осигуряваща благоприятни условия за живот, висока трудова заетост и производителност на труда*, което е разбираемо предвид обхвата, мащаба и себестойността на планираните интервенции. В другата стратегическа цел са предвидени предимно „меки“ мерки, които изискват много по-малко ресурси за тяхното изпълнение.

В този контекст, разпределението на финансовите ресурси отговаря на направените изводи от анализа и на предвидените цели в стратегическата рамка.

Заклучение:

Структурата и съдържанието на ИФТ отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Към момента на разработване на ОПР са известни възможните източниците на финансиране, които са анализирани в плана и отчетени в ИФТ, но няма достатъчно информация какви суми ще бъдат локирани за община Чавдар, /например по ПРСР 2014-2020 г./. Поради тази причина реалистичността на размерът и разпределението на планираните финансови ресурси за постигане на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. не може да бъде коректно оценена.

Препоръка:

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Да се извърши своевременна актуализация /при необходимост/ на ИФТ на ОПР на община Чавдар, след окончателно одобрение на Оперативните програми и ПРСР на Република България за периода 2014-2020 г.

2.7. Оценка на количествено измеримите цели и преглед на индикаторите

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

Разработената система от индикатори в ОПР на община Чавдар се базира на осемте ключови индикатора заложи в Стратегия “Европа 2020“, респективно в Националната програма за развитие: България 2020, Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., Регионалния план за развитие на Югозападен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г. и Областната стратегия за развитие на област София за периода 2014-2020 г. и отчита приноса на общината за тяхното постигане.

Системата от индикатори е систематизирана по приоритетни области, приоритети и мерки. Индикаторите отговарят на следните изисквания:

- ясно определени;
- възможно най-опростени;
- ограничени на брой;
- количествени /за измерване на ефикасността/ или качествени /за измерване на динамичната устойчивост чрез оценка на нагласите и поведението/;
- основаващи се на детайлизирани обобщени данни;
- съобразени с целите и приоритетите на Областната стратегия за развитие на Софийска област и Регионалния план за развитие на Югозападен район от ниво 2 и съответстващите им индикатори.

В ОПР е предвидено, когато даден резултат не е възможно да бъде пряко измерен поради прекомерни разходи, сложност или други фактори, в конкретната ситуация да се ползват адекватни на съответната мярка заместващи индикатори.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Заключение:

Определените индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР на община Чавдар за периода 2014-2020 г. са ясно формулирани, уместни и достатъчно на брой.

2.8. Оценка на системата за мониторинг и оценка на ОПР

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

Разработената за целите на наблюдението и оценката в Община Чавдар система е логична и гарантира наличието на структура и регламентирана методология за осъществяване на наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие.

Предложената система се базира на разработените, приети и въведени от общинския съвет на община Чавдар „*Правила и методики за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на конкретни политики от общинска администрация Чавдар*” и включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органи за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Заключение:

Предложената система за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план се характеризира с надеждност, обхваща необходимите звена, действия и механизми и ще позволи ефективното наблюдение и изпълнение на ОПР на община Чавдар за периода 2014-2020 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2.9. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност

Тази част от плана включва начините на прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

Заключение:

Предвидените мерки за информация и публичност по време на изпълнението на ОПР ще информират заинтересованите страни относно очакваните и постигнатите резултати, ще ги мотивират да се включат активно в процесите на реализация на ОПР на територията на общината, ще допринесат за установяване степенята на одобрение и удовлетвореност на гражданите от реализацията на ОПР и ще гарантира прозрачност.

2.10. Анализ на въздействието и обосновка на разпределението на финансовите ресурси

Общинският план за развитие представлява стратегически документ относно политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на общината, докато програмата за неговата реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните дейности и проектите за постигане целите на развитието.

Програмата за реализация на Общинския план за развитие на община Чавдар за периода 2014-2020 г. включва **65 проекта** на обща стойност **32 178,00 хил.лв.**

За всеки един от проектите е посочена индикативна стойност, източник на финансиране, периодът на изпълнение и отговорник.

Заключение:

Програмата за реализация е разработена в съответствие с Методическите указания на МРР.

Програмата е изчерпателно изготвена.

Планираните проекти са съобразени с мерките и специфичните цели, заложиени в стратегическата рамка. Тяхното изпълнение ще допринесе за изпълнението на приоритетите и стратегическите цели на ОПР на община Чавдар за периода 2014-2020г.

2.11. Анализ на въздействието върху равнопоставеността между половете

Нормативната база не изисква и в плана няма раздел за равнопоставеността на половете.

От направения анализ за демографското състояние в общината се вижда, че съотношението между мъжете и жените в община Чавдар към 01.02.2011 г. е 642 мъже, формиращи 50.47% от населението, и 630 жени, равняващи се на 49.53%, т.е. те са почти по равно. Разпределението на икономически активните лица по пол се характеризира с по-благоприятна стойност за мъжете, които формират 57.55% / 320 д./ и 42.45% /236д./ за жените. От всички заети лица жените представляват 38,71 % , което е близко до процента на икономически активните жени /42.45%/. На лице е равнопоставеност между половете по отношение пазара на труда и в тази връзка не са необходими специални мерки.

Препоръка към общинска администрация Чавдар: при разработването на отделните проекти, особено в областта на човешките ресурси, подходът за осигуряване на равни възможности да бъде точно прилаган.

Заклучение:

По отношение на равнопоставеността между половете, нормативната база не изисква подобен анализ и съответно в плана няма раздел за равнопоставеността на половете.

Важно е да се гарантира от общинската администрация Чавдар правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равнопоставеността между половете при реализирането на плана и отделните проекти, включени в него.

2.12. Анализ на въздействието на плана върху околната среда

Последователно е представена и анализирана информация за състоянието на компонентите на околната среда и факторите на въздействие:

- Качество на атмосферния въздух – пунктове и мониторинг на качеството на атмосферния въздух, норми на допустимост на основните показатели, източници на замърсяване на въздуха, влияние на атмосферния въздух върху човешкото здраве.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Качество на водите – контрол на качеството на водите, източници на замърсяване, контрол върху отпадъчните води.
- Почви – видове почви; фактори, оказващи влияние върху тях; контрол върху използването и замърсяването на почвите.
- Шум – норми на допустимост, източници на шум.
- Радиационна обстановка – показатели, необходими мерки при складиране на опасни вещества, източници на радиация от околната среда.
- Отпадъци и управление на отпадъците – договори с фирми за сметосъбиране и разделно събиране в община Чавдар, налични съдове/контейнери за отпадъци.

В екологичен аспект община Чавдар е класифицирана като „черна точка“ в един от десетте най-замърсени райони в страната, поради наличието на няколко предприятия от минната и металургичната промишленост. Затова, наред с анализа на текущото екологично състояние на община Чавдар по компоненти, са изведени и някои проблемни зони, които оказват негативно влияние върху околната среда в дългосрочен план. Най-сериозно е засегнат районът (въздух, почви и води), в който се намират река Тополница и язовир Тополница. Той е подложен на дългогодишно антропогенно замърсяване. Основни емитери са рудниците, металургичните заводи, комбинатите за цветни метали и хвостохранилищата, които са крайния резултат от процеса на извличане на метали от скалите, които ги съдържат, като мед, олово, цинк, сребро, злато и др.

По отношение на качеството на атмосферния въздух:

Замърсяването на атмосферния въздух се дължи основно на обекти от миннодобивната и металургичната промишленост на територията на община Чавдар и в близост до нея.

По отношение на качеството на водите:

Основният екологичен проблем, свързан с качеството на водите е замърсяването на р. Тополница, чийто основен замърсител (с тежки метали) е МОК „Медет“. Реката е мъртва в частта, която попада в границите на Община Чавдар и това е допринесло за промяна в структурата на земеделието в с. Чавдар. Затова като основен приоритет се предвижда пречистването на р. Тополница от отпадъците на рудник „Медет“.

Друг проблем, на който трябва да се обърне внимание е експлоатацията на хвостохранилище Бенковски II. Хвостът се свлича непрекъснато. По тази стена текат води,

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

които се отвеждат, но при авария или заустване, попадат в река Тополница, където в частта преди с. Чавдар са регистрирани превишени стойности над пределно допустимите за тежки метали. През лятото се наблюдава засушаване, което продължава и през есента, което благоприятства сухия прах от хвостохранилищата да бъде пренасян от въздушните течения към с. Чавдар. Отпадъка от обогатяването (хвост) се получава при процеса на обогатяване на рудата. Хвостът заедно с киселите води и отпадъчните води постъпват в хвостохранилище Бенковски 2 чрез хвостопровод. Това е и основната причина поречията на река Тополница и Сазлийка да продължават да се характеризират с най-тежко замърсяване.

Друг фактор, който оказва негативно влияние върху околната среда е липсата на пречиствателна станция за отпадъчни води. Необходимо е нейното изграждане, за което общината е кандидатствала по ПРСР - общината има готов проект и предстоят дейностите по неговата реализация.

По отношение на състоянието на почвите:

Не може да бъде коректно оценено състоянието на почвите, тъй като в общината не са изградени пунктове за оценка замърсяването на почвите с тежки метали по източник на замърсяване автотранспорт и химизация, а също така отсъстват наблюдения и върху киселяването на почвата. В тази връзка като потенциален проблем се явява замърсяването на земите и почвите от нерегламентираните сметища.

По отношение на отпадъците и тяхното управление:

Сред сериозните екологични проблеми на територията на общината се откроява този с твърдите битови отпадъци и нерегламентираните сметища на територията на общината. За разрешаването на този проблем, към момента в процес на реализация е изграждането на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Златица, Чавдар, Мирково, Пирдоп, Челопеч, Чавдар. С реализирането на проекта се цели да се постигне драстично намаляване на количествата отпадъци, насочени за депониране; преустановяване използването на нерегламентираните сметища и съсредоточаване на отпадъчния поток към контролирано регионално депо.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В таблицата по-долу са представени заложените в ОПР на община Чавдар цели, мерки и съответни проекти към тях, които са насочени към преодоляване на описаните по-горе екологични проблеми.

Таблица № 7: Цели, мерки и проекти, свързани с опазването на околната среда за периода 2014-2020 г.

Цел 2: Подобряване на благоустройството и комуникационната свързаност	Мярка 3: Доизграждане на канализационните системи, вкл. осигуряване на пречиствателна станция за отпадни води	Проект 3.2.: Доизграждане на събирателните колектори за отпадни води, чиито отпадни води изтичат в р. Селска и р. Тополница и изграждане на ПСОВ.
Цел 3: Опазване на околната среда и подобряване на системата за управление на отпадъците	Мярка 1: Подобряване на дейността по сметосъбиране и сметоизвозване	Проект 1.1.: Изграждане на система за сепариране на битови отпадъци
		Проект 1.2.: Рекултивация на депо за отпадъци
	Мярка 2: Осигуряване на разделно събиране на отпадъците	Проект 2.1.: Изграждане на площадка за разделно сметосъбиране
		Проект 2.2.: Доставка на нови сметоизвозващи камиони и нови контейнери за смет
	Мярка 4: Ограничаване на природните рискове	Проект 4.1.: Почистване на деретата за защита от наводнения

Заключение:

Структурата и съдържанието отговарят на изискванията в Методическите указания на МРР.

Оценката се характеризира с изчерпателност на анализа. Прави впечатление стремежът към задълбоченото проучване на компонентите на околната среда.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от община Чавдар и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Част от данните са визуализирани под формата на релевантен картен материал, таблици и графики, което допринася за по-лесното им възприемане.

Препоръчва се в процеса на реализация на ОПР при необходимост да се актуализират и допълнят мерките и проектите, свързани с опазването на околната среда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В резултат на извършената предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Чавдар за периода 2014-2020 г. могат да се направят следните основни изводи и заключения:

- Общото впечатление от представения за оценяване Общински план за развитие е, че документът е подробно и задълбочено разработен. Изготвен е в съответствие с действащата нормативна уредба в страната, при отчитане на изискванията към подобни разработки.
- Спазена е общата структура за изготвяне на анализ за икономическото и социално развитие. Аналитичната част на документа като цяло коректно отразява ситуацията в община Чавдар към момента на разработване на ОПР, като задълбочено са разгледани отделните сектори на местната икономика, както и подробно е анализиран и оценен наличният демографски потенциал.
- Изводите, изведени в SWOT-анализа са реалистични и адекватни и впоследствие трансформирани в цели и приоритети за местно развитие.
- Стратегическата рамка на ОПР е адекватно конструирана и отразява констатациите, извършени по време на анализа.
- ОПР и съставните му стратегически цели и приоритети са съгласувани с документите за регионално развитие на областно, регионално, национално и европейско ниво.
- Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти за изпълнение, от което може да се съди и за ефективността и ефикасността за постигане на целите на ОПР на община Чавдар. В ИФТ е спазен изцяло принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Индикаторите за измерване на резултатите от изпълнението на плана са определени за всяка мярка, което дава много добра възможност за проследяване на тяхната реализация и оценка на реалистичността между поставените цели и индикаторите.

Действията и механизмите за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включват партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение и е предвиден конкретен механизъм за информационно осигуряване и публичност на плана. Системата за наблюдение е съобразена с изискванията на нормативната уредба.

На база извършения анализ и оценка на ОПР, може да се направи изводът, че същият напълно отговаря на нормативната уредба, както и на социално-икономическия контекст, в който се намира община Чавдар. Документът е релевантен на нуждите, формулираната стратегическа рамка напълно съответства на констатираните в анализа силни страни и проблеми, които създават „тесните“ места в развитието и лимитират възможностите за адекватно усвояване на потенциала на общинската територия.

За подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа екипът, изготвил ПО, има следната препоръка:

- ❖ *ОПР да се съгласува с Оперативните програми и ПРСР за новия програмен период 2014-2020 г. след тяхното окончателно одобрение и при необходимост да се актуализира ИФТ към плана.*

В допълнение, за да бъде успешен крайният резултат предвижданията на ОПР 2014-2020 г. следва да се разглеждат като инструмент за управление в ръцете на действаща институция, която постоянно да следи, както външните въздействия, така и процесите, протичащи вътре в общината, да анализира, определя и предлага избор на поведение – (балансирано, взаимосвързано, равномерно развитие на всички подсистеми), в определените от плана рамки за развитие, за постигане на поставените цели.

В резултат на проведената предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Чавдар за периода 2014-2020 г., екипът, изготвил оценката, препоръчва приемането на документа от Общински съвет.